

Stockholm 2025-03-31

Till:

KEMI

Från

BGHR, Branschföreningen för Grön Hygien & Rengöring

Distribueras endast via e-post

Synpunkter på utbildning för barn om farliga kemikalier

Vi har studerat materialet på er hemsida som riktar sig till privatpersoner, skolor, förskolor och lärare och har följande förslag på förbättringar av budskapen:

- **Terminologi:** Inom vården fasas termen "handsprit" ut till förmån för "etanolbaserad handdesinfektion". För att tydliggöra att det finns alternativ med mindre farliga kemikalier bör samma terminologi användas i utbildningsmaterialet.
- **Skyddsåtgärder:** På frågan "*Vad kan man göra för att skydda sig?*" bör det första svaret vara att ersätta produkten med en alternativ produkt som fyller samma funktion men som inte är faroklassificerad. Det är viktigt att barn lär sig att substitution av farliga kemikalier är det naturliga första steget, snarare än att anpassa sig till risker som kan vara onödiga.
- **Avslutande diskussion:** Under avsnittet "*Avsluta lektionen*" bör barnen uppmuntras att reflektera över vilka produkter som kan ersättas med mindre farliga alternativ. De kanske själva känner till

exempel, såsom att det finns handdesinfektion utan etanol?

- **Riskkommunikation:**

Att säga att en produkt inte är farlig vid korrekt användning kan ge en falsk känsla av säkerhet. Ett exempel är etanolbaserad handdesinfektion, där etanol klassificeras som en flyktig organisk förening (VOC) och därför kan andas in. Enligt tillverkare är etanol dessutom både cancerogen och korrosiv mot hud samt reproduktionstoxisk, vilket har lett till att EU nu utreder ett förbud mot kemikalien inom desinfektion.

Barn har känsligare hud och lungor, vilket gör det särskilt viktigt att produkter används på rätt sätt. Samtidigt finns det ändå risker kopplade till vissa kemikalier, även vid korrekt användning. Lösningsmedel är ett exempel på detta.

En ytterligare problematik är att många produkter är felaktigt märkta eller saknar farosymboler vid försäljning, trots att korrekt märkning vid överlåtelse är ett krav. Det är snarare undantag än regel att kemikalier överläts med fullständig faroinformation, vilket bör uppmärksammas i utbildningsmaterialet.

EU:s kemikaliestrategi bygger på att användarna ska driva den gröna omställningen. Därför är det viktigt att redan barn lär sig att bli kravställande konsument.

Vi ser fram emot en fortsatt dialog kring hur utbildningen kan utvecklas för att bättre spegla kemikaliestrategins mål om substitution och minskad exponering för farliga ämnen.

Sidan riktar sig främst till privatpersoner

Farosymboler

Farosymboler eller faropiktogram informerar om faran med olika kemikalier. Farosymbolerna brukar finnas på till exempel diskmedel, tvättmedel, målarfärg, tändvätska, hårspray, handsprit och många andra produkter. Titta alltid efter varningsmärkingen och läs informationen på förpackningen så att du vet hur du ska hantera produkten på ett säkert sätt.

Hannas hus

Vad händer i Hannas hus?

För lärare

Om Hannas hus

Vad kan man göra för att skydda sig?

Det finns ett antal saker som du och din familj enkelt kan göra för att skydda er mot skadliga kemikalier i hemmet:

- 1 Titta efter faromärkningen och läs informationen på förpackningen. Följ alltid instruktionerna för hur produkten ska användas.
- 2 Låt kemikalierna vara kvar i sina ursprungliga förpackningar.
- 3 Förvara kemikalier så att små barn och husdjur inte kan komma åt dem.
- 4 Blanda aldrig olika kemiska produkter med varandra.

Besök Hannas hus

- Visa dina elever ett urval produkter märkta med farosymboler. Fråga dem vad de tror att symbolerna betyder.
- Visa eleverna [startsidan för Hannas hus](#) och be dem att läsa texten vid den stora bilden på Hanna. Om eleverna inte kan läsa kan du läsa upp texten för dem. Sedan klickar ni på den blå knappen där det står "Häng med och se vad Hanna hittar!" som leder vidare till [de nio situationerna](#) i Hannas hus.
- Vägled nu eleverna genom de nio situationerna.

Avsluta lektionen

Avsätt tio minuter vid slutet av lektionen. Visa [de nio farosymbolerna](#). Klarar eleverna att besvara följande frågor om farosymbolerna?

- Vilka typer av produkter har ni hittat som är märkta som brandfarliga?
- Vilka är farorna och hur undviker man dem?
- Vilka typer av produkter har ni hittat som är märkta som frätande?
- Vilka är farorna och hur undviker man dem?
- Vilka typer av produkter har ni hittat som är märkta som skadliga?
- Vilka är farorna och hur undviker man dem?

Om du vill kan du också göra en egen frågesport med de nio farosymbolerna och testa om de lärt sig känna igen symbolerna.

Lektionsupplägg

Introduktion: Vad är farliga kemiska produkter?

Många kemiska produkter kan vara farliga för vår hälsa eller för miljön. De flesta av de kemikalier ni använder hemma är inte farliga om ni använder dem på rätt sätt och vet vad ni ska göra om något går fel. Vissa kemikalier kräver en mer försiktig hantering än andra. Genom att läsa märkningen på förpackningen och ha kunskap om farosymbolerna kan du lättare känna igen de farligare kemiska produkterna och få information om vilka farorna är och hur du undviker dem.